



Handläggare
Magnus Bredesen
magnus.bredesen@avrf.se
0322-616059

Mottagare
barn.ungdom@alingsas.se
info@alingsashem.se
klas.karlsson@alingsashem.se
babak.maleki@alingsashem.se
katarina.hansson@alingsas.se
carina.arnudd@alingsas.se

Beslut om åtgärder

Alingsås och Vårgårda Räddningstjänstförbund förelägger med stöd av 2 kap. 2§ lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) fastighetsägaren Alingsåshem Lokaler AB (org.nr 556048-9162) och verksamhetsutövaren Stora Mellby Skola Alingsås kommun (org.nr 212000-1553) att vidta nedanstående åtgärder på Stora Mellby Skola på fastigheten Mellby 4:95 i Alingsås kommun.

1. Fastighetsägaren ska tillse att de alternativa utrymningsvägarna genom fönster i uppehållsrummet i källaren ersätts med dörr i fasad.
Dörr ska utföras med en minsta fri bredd av 0,8 meter och en minsta fri höjd på 2,00 meter och vara lätt öppningsbar utan nyckel eller annat redskap. Dörren ska utföras med enkelt trycke som öppnas i nedåtgående rörelse alternativt utrustas med beslag enligt SS-EN 179 där öppningsbeslagets centrum ska placeras mellan 0,80 till 1,20 meter ovan golv.

Dörren ska vara utformad med anordning som gör det möjligt att återvända efter passage utan nyckel, blipp eller kod, t.ex. genom att dörren stannar upplåst efter passering. Dörren ska vara utgående i utrymningsriktning.
Trycke, haspar eller andra låsanordningar placerade på en höjd över 1,2 meter ovan golv får ej förekomma.

Punkt 1 ska vara utförd senast 2026-05-30

2. Fastighetsägaren ska tillse att högt sittande trycken på samtliga dörrar i utrymningsväg tas bort.
Tryckets centrum på dörr i utrymningsväg ska placeras på mellan 0,80 - 1,20 m ovan golv.

Punkt 2 ska vara utförd senast 2026-01-30

3. Verksamhetsutövaren ska tillse att inget brännbart material förvaras i driftutrymmena (fläktrum). Material som får lov att förvaras är material som tillhör driften såsom filter eller dylikt. Åtgärden ska dokumenteras och införas i verksamhetens SBA (systematiska brandskyddsarbete). Det ska även tillses att all personal får vetskap om informationen.

Punkt 3 ska vara utförd senast 2026-01-30

Beslutet är fattat av Magnus Bredesen, brandinspektör, med stöd av 2 kap. 2 § lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO).



Enskilda åtgärds punkter eller beslutet i sin helhet kan överklagas. Information om hur du överklagar återfinns på sista sidan

Åtgärderna ska utföras så snabbt som möjligt. De ska dock vara utförda senast enligt datum under respektive punkter.

När åtgärder är vidtagna kontakta raddningstjansten@avrf.se eller handläggaren för efterkontroll.

Är bristerna inte åtgärdade innan förelagt datum kan besluta om föreläggande med vite komma att fattas.

Redogörelse för ärendet

Räddningstjänsten genomför tillsyn av er verksamhet på fastigheten Mellby 4:95 för att kontrollera brandskyddet. Som en del av tillsynen gjordes ett platsbesök 2025-10-10.

Vid tillsynen har det tekniska och organisatoriska brandskyddet kontrollerats.

Uppgifter i ärendet har kommunicerats i enlighet med 25 § förvaltningslagen (2017:900) där ni har getts möjlighet att yttra er över det underlag som ligger till grund för beslutet. Inga synpunkter i samband med kommunikering har inkommit.

Följande information har inkommit:

Grundläggande och övergripande uppgifter

Se tjänsteskrivelse daterad 2025-10-10 med diarienummer 2025-000525-005-001.

Tillämpliga bestämmelser mm

Enligt 2 kap. 2 § LSO ska ägare eller nyttjanderättshavare till byggnader eller andra anläggningar i skälig omfattning hålla utrustning för släckning av brand och för livräddning vid brand eller annan olycka och i övrigt vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand.

Av förarbetena till 2 kap. 2 § LSO framgår att bestämmelsen gäller alla typer av byggnader och anläggningar, men att kraven på vilka åtgärder som ska vidtas är olika från fall till fall beroende på vad byggnaden eller anläggningen används till (prop. 2002/03:119 s. 51 f.).

Av 5 kap. 1 § LSO följer att kommunen ska ha tillsyn över att enskilda följer denna lag och föreskrifter som meddelats i anslutning till lagen.

Enligt 5 kap. 2 § andra stycket LSO får kommunen meddela de förelägganden som behövs i enskilda fall för att denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen ska följas.

Av förarbetena till 5 kap. 2 § LSO framgår följande. Innan beslut om föreläggande måste det göras en avvägning mellan olika intressen så att de föreskrivna åtgärderna inte medför oskäliga kostnader eller svåra förluster för den som beslutet riktar sig till. Intresset att bereda skydd mot olika skador ska dock komma i första hand (prop. 2002/03:119 s. 119).



Vägledning för vilket brandskydd som krävs enligt 2 kap. 2 § LSO tas från de brandskyddskrav som ställdes i bygglagstiftningen med tillhörande föreskrifter och allmänna råd när byggnaden uppfördes eller ändrades. I aktuellt fall beviljades bygglov år 1968 vilket innebär att räddningstjänsten tar vägledning från SBN 67 / BABS 1967.

Enligt förarbetena till 1962 års brandlag (proposition 1962:12, s.142) har räddningstjänsten endast rätt att kräva säkerhetsåtgärder utöver de som krävdes i samband med bygglov om särskilda omständigheter föreligger. I 1962 års brandlag utvecklas, bland annat, vad som anses som skäligt brandskydd. Den nuvarande lydelsen av 2 kap. 2 § LSO är i stort sett oförändrad sedan 1962 års brandlag vilket gör att den har ett värde. Enligt praxis från Högsta förvaltningsdomstolen kan exempel på särskilda omständigheter vara:

1. Nivån på brandskyddet är väsentligt lägre än de krav som ställs vid nybyggnation idag och därmed kraftigt skiljer sig från vad medborgarna förväntar sig.
2. Teknikutveckling har lett till att en viss brandskyddsåtgärd blivit avsevärt billigare än den var då byggnaden uppfördes.
3. Brandskyddet är inte anpassat efter nuvarande verksamhet på grund av förändringar i verksamheten.
4. Byggnaden eller anläggningen har så stora brister i brandskyddet att det äventyrar personsäkerheten. Där risk finns att personsäkerheten äventyras kan långtgående skyddsåtgärder vara motiverade och skäliga.
5. Om nyvunnen kunskap, eller erfarenheter från inträffade bränder visar att en byggnad är behäftad med stora brister ur brand- och skyddshänseende.

Räddningstjänstens bedömning är att särskilda omständigheter enligt ovan föreligger i aktuellt ärende. Det gör det möjligt för räddningstjänsten att ställa krav på åtgärder som skälighetsbedömts utifrån 2 kap. 2 § lag (2003:778) om skydd mot olyckor med nu gällande byggregler som stöd. Av den anledningen har Boverkets föreskrifter och allmänna råd om säkerhet i händelse av brand i byggnader (BFS 2024:7) även använts som grund för att bedöma vilken nivå på brandskyddet som är skäligt i aktuella byggnader med aktuell verksamhet. Även föreskriften "Arbetsplatsens utformning" (AFS 2020:1) använts som grund för att bedöma vilken nivå på det systematiska brandskyddet som är skäligt i aktuell byggnad med aktuell verksamhet.

Vägledning kan även tas från allmänna råd som utfärdats av centrala myndigheter kopplat till LSO.

I de kommande delarna beskriver räddningstjänsten de byggregler som gällde när byggnaden uppfördes. Vidare redovisas skälen till de åtgärder som räddningstjänsten bedömer vara skäliga att vidta för att förhindra och begränsa skador till följd av brand.



Motivering åtgärd 1

Uppehållsrummet i källaren används dagligen av förskoleklasser (verksamhetsklass 5A, Vk5A, Boverkets byggregler) enligt skolans rektor Katarina Hansson.

Inhämtade uppgifter vid tillsynsbesöket

Vid tillsynsbesöket 2025-10-10 noterade räddningstjänsten att det finns en alternativ utrymningsväg från uppehållsrummet som utgörs utav fönster i fasad, se bild nedan.



Fönsterutrymning uppehållsrum

Gällande byggregler

I dagens byggregler (BBR 30) framgår enligt avsnitt 5:323 att det endast är i vissa verksamhetsklasser som en av utrymningsvägarna får ersättas av fönster. Förskola inte är en av dem.

Utformning av dörr

Dörr i utrymningsväg ska utformas enligt BBR 30 avsnitt 5:334 och 5:335.

Vidare i avsnitt 5:334 och avsnitt 8:34 framgår att en fri dörröppningsbredd som betjänar mindre än 150 personer ska utföras med en bredd på minst 0,80 m och en fri höjd på 2,00 m. I enlighet med föreskriften i BBR 30 avsnitt 5:335 ska dörrar som ska användas för utrymning vara lätta att öppna och passera. Undantag medges för utrymmen i verksamhetsklass 5D. I de allmänna råden ur samma avsnitt nämns att dörrar bör kunna öppnas utan större tidigare kunskap om hur detta ska ske. Vid behov bör det tydligt framgå hur dörren kan öppnas. Låsta dörrar med fördröjd öppning bör inte förekomma. Dörrar bör kunna öppnas med ett trycke som trycks nedåt eller genom att dörren trycks utåt. Öppningsbeslag bör placeras med centrum mellan 0,80 till 1,20 meter över golv.

Dörrar inom utrymningsväg och dörrar för utrymning genom annan lokal och ut i det fria bör vara försedda med anordningar som gör det möjligt för personer att återvända efter passage för verksamhetsklass 5A.

Möjlighet att återvända efter passage regleras redan i BBR 1 (BFS 1993:57) under avsnitt 5:342 i det allmänna rådet där det framgår att dörrar i utrymningsvägar bör vara försedda



med anordningar som medger möjlighet för personer att återvända efter passage. När verksamhetsklasser infördes i BBR 19 (BFS 2011:26) framgick det för aktuell verksamhetsklass 5A under det allmänna rådet i avsnitt 5:335 dörrar i utrymningsvägar som betjänar utrymmen i verksamhetsklass 4, 5A och 5C bör vara försedda med anordningar som gör det möjligt för personer att återvända efter passage. Reglering i BBR 20 (BFS 2013:14) infördes att kravet även ska gälla för dörrar ut i det fria för verksamhetsklass 5A. I BFS 2024:7 under 7 kap 34§ framgår det att utrymningsdörrar och alternativa utrymningsdörrar ska vara utformade så att:

1. de kan öppnas genom ett trycke som trycks nedåt eller att dörren trycks utåt.
3. de öppningsbeslag som krävs för att öppna dörren är placerade med centrum mellan 0,80 meter och 1,20 meter ovan golv.

I 7 kap 36§ framgår det att utrymningsdörrar och alternativa utrymningsdörrar som betjänar verksamhetsklass 5A, 5B och 5C ska vara utformade med anordningar som gör det möjligt att återvända efter passage. I brandskyddsföreningens handbok 2025 framgår det att möjlighet att återvända får aktiveras först efter passage och att nyckel, tag eller kod inte är tillåtet för gällande verksamhetsklass 5A, vidare framgår det att om öppningsknappar installeras så krävs det en analytisk dimensionering. I konsekvensutredningen för BFS 2024:7 framgår det att i 7 kap. 36 § anges krav på att utrymningsdörrar och alternativa utrymningsdörrar som betjänar utrymmen där personer inte kan förväntas utrymma på egen hand (verksamhetsklass 5A, 5B och 5C) ska vara utformade så att det är möjligt att återinrymma efter passage. För de verksamhetsklasser som föreskriften omfattar är utrymningsstrategin sådan att personer förväntas bli utrymda med hjälp av personal eller motsvarande.

Byggnaden behöver därför skapa förutsättningar för detta genom att utrymningsdörrar förses med anordningar som gör att personal kan återinrymma för att bistå med utrymningen av ytterligare personer. Möjligheten till återinrymning kan aktiveras först efter passage. Vidare framgår det från konsekvensutredningen att kravet innebär att andra krav på beslagning av dörrar i fasad ställs i dessa verksamheter jämfört med BBR vilket kan upplevas som att det kommer i konflikt med till exempel skalskydd. Eftersom möjligheten att kunna bistå vid utrymning är en förutsättning för utrymningsstrategin i dessa verksamheter anser Boverket det vara rimligt att bestämmelserna utformas så att de skapar förutsättningar för att det ska fungera i praktiken.

Då verksamheten inte har en uppförd brandskyddsdokumentation anser räddningstjänsten att bygganden är utförd med förenklad dimensionering. Vägledning tas utifrån BBR 30 avsnitt 5:1 samt 5:111 där det framkommer att de allmänna råden i samma föreskrift ska följas.

Faran med fönster som utrymningsväg i utrymmen för förskola

Om korridor och trappan upp till plan 1 blir blockerad vid brand eller brandrök måste den alternativa utrymningsvägen användas. I en stressad och panikartad situation är ett fönster svårare att utrymma igenom. Det krävs då att pedagogerna ska orka lyfta ut barnen innan kritiska förhållanden uppstår med stor risk för att alla inte hinner ut i tid vilket kan leda till



livshotande skador eller i värsta fall att de brinner inne. Utrymning genom en dörr gör att tiden för utrymning går snabbare jämfört med utrymning genom ett fönster. I enlighet med gällande regelverk BFS 2024:7 7 kap 36§ ska dörrar som ska användas för utrymning vara återinrymningsbar för gällande verksamhetsklass 5A. Förskolepersonal i verksamheten är inte enbart ansvariga för sin egen utrymning utan även för barnens utrymning. Detta ställer höga krav på att utrymning och återinrymning kan ske på ett säkert sätt. Att behöva använda kod och/eller tag för att kunna återvända och hjälpa ytterligare barn försvårar utrymningen då det finns risk i en stressad situation att både glömma tag och kod vilket kan bidra till att barn som är kvar i byggnaden utsätts för giftiga rökgaser eller andra kritiska förhållanden. Inandning av giftiga rökgaser är den vanligaste orsaken att människor omkommer vid brand. Kritiska förhållanden avser utöver giftiga rökgaser även begränsning av sikt, värmestrålning och höga temperaturer (detta är också kriterier för en säker utrymning som framgår av BFS 2024:7 7kap 5§).

Slutsats

Utifrån ovanstående gör räddningstjänsten bedömningen att den alternativa utrymningsvägen inte får utgöras av fönster utan ska vara en dörr för att förhindra eller begränsa skador enligt 2 kap 2 § LSO.

Motivering åtgärd 2

Inhämtade uppgifter vid tillsynsbesöket

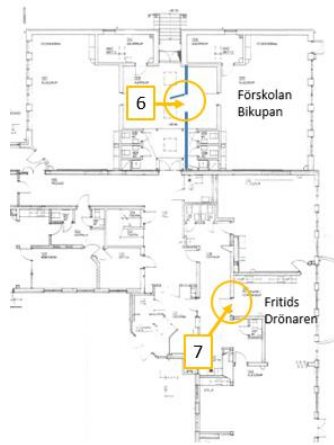
Vid tillsynsbesöket noterade räddningstjänsten att dörr i utrymningsväg på förskolan Bikupan samt dörr till fritids drönaren är försedda med ett trycke som är placerad på en höjd av ca 1,8 meter ovan golv (se punkterna 13 och 14 i tjänsteskrivelsen).



Högt trycke på dörr till Bikupan



Högt trycke på dörr till Drönaren



Markering 6 och 7 visar dörrar med höga Trycken

Gällande byggregler

I BBR 8 (BFS 2000:22) avsnitt 5:342 framgår det att dörrar till eller i en utrymningsväg skall vara lätt öppningsbara.

Förtydligande om trycken regleras först i BBR 19 avsnitt 5:335 där det framkommer i det allmänna rådet att dörrar bör kunna öppnas utan större tidigare kunskap om hur detta ska ske. Vid behov bör det tydligt framgå hur dörren kan öppnas. Låsta dörrar med fördröjd



öppning bör inte förekomma. Dörrar bör kunna öppnas med ett trycke som trycks nedåt eller genom att dörren trycks utåt. Öppningsbeslag bör placeras med centrum mellan 0,80 till 1,20 m över golv.

Vidare i Boverkets föreskrifter och allmänna råd om säkerhet i händelse av brand i byggnader (BFS 2024:7) framgår det i 7 kap 34§ att Utrymningsdörrar och alternativa utrymningsdörrar ska vara utformade så att:

1. de kan öppnas genom ett trycke som trycks nedåt eller att dörren trycks utåt
3. de öppningsbeslag som krävs för att öppna dörren är placerade med centrum mellan 0,80 meter och 1,20 meter ovan golv.

I SBN 75 kap 37:234 framgår det dörr i utrymningsväg utförs utåtgående i utrymningsriktningen och öppningsbar utan nyckel eller annat redskap, där i annat fall särskild risk föreligger att personer skadas genom uppkommande trängsel. I utrymningsväg från samlingssal eller eljest för fler än 150 personer skall öppningsanordning vara så utformad, att dörren öppnas vid endera tryck utåt eller dragning nedåt i handtag e d samt så, att risk inte föreligger att fastna med kläderna. Regleringen i SBN 75 är ej applicerbart på aktuell verksamhet då det ej överstiger 150 personer i brandcellen men ger en indikation om hur beslag ska utformas.

I BBR 1 (BFS 1993:57) att dörrar till och i utrymningsvägar skall vara lätt öppningsbara. Förtydligande om trycken för aktuell verksamhet regleras i BBR 19 (BFS 2011:26) under avsnitt 5:335 vilket även framgår i BBR 30 (BFS 2024:5) att i det allmänna rådet bör dörrar kunna öppnas utan större tidigare kunskap om hur detta ska ske. Vid behov bör det tydligt framgå hur dörren kan öppnas. Låsta dörrar med fördröjd öppning bör inte förekomma. Dörrar bör kunna öppnas med ett trycke som trycks nedåt eller genom att dörren trycks utåt. Öppningsbeslag bör placeras med centrum mellan 0,80 till 1,20 m över golv. I dagens gällande regelverk BFS 2024:7 framgår det under 7 kap 34§ att utrymningsdörrar och alternativa utrymningsdörrar ska vara utformade så att: 1. de kan öppnas genom ett trycke som trycks nedåt eller att dörren trycks utåt 3. de öppningsbeslag som krävs för att öppna dörren är placerade med centrum mellan 0,80 meter och 1,20 meter ovan golv.

Räddningstjänsten gör bedömningen med stöd av 2 kap. 2 § LSO att samtliga innerdörrar, dörrar i utrymningsväg och utrymningsdörrar ut i det fria från förskolan ska vara utförda enligt BFS 2024:7 7.kap 34§ eftersom personalen ska ansvara för att hjälpa barnen att utrymma från alla rum i byggnaden vilket medför att dörröppningsfunktionen ska vara säkerhetsställd. Räddningstjänsten har tagit vägledning i Länsstyrelsen bedömning i domslut daterad 2024-11-07 med dnr:36236-2023

Faran med högt monterade låsanordningar

I enlighet med gällande regelverk BFS 2024:7 7 kap 34§ ska dörrar som ska användas för utrymning öppnas med ett trycke som öppnas i nedåtgående rörelse samt vara placerade på en höjd och 0,8 till 1,2 meter ovan golv.

Genom att ha högt monterade trycken kan det vid en utrymningssituation bidra till att utrymningen genom dörrarna försvåras.



Viktigt är att trycken monterade på dörrar i utrymningsvägar ska kunna nås och vara lätt öppningsbara vid en nödsituation då detta kan direkt äventyra människors möjlighet att sätta sig i säkerhet. Det går inte att förlita sig på att det inte kommer att finnas personer i byggnaden som är kortväxta, rullstolsburna eller har andra funktionsnedsättningar som gör det svårt att nå ett högt monterat trycke vid en nödsituation. Vidare kan även besökare och föräldrar till barnen på skolan samt hantverkare behöva kunna utrymma utan hjälp av personal eller tidigare kunskap om hur det ska ske.

För att möjliggöra en säker utrymning är det viktigt att personer kan utrymma säker plats i det fria utan att utsättas för giftiga rökgaser eller andra kritiska förhållanden. Inandning av giftiga rökgaser är den vanligaste orsaken att människor omkommer vid brand. Kritiska förhållanden avser utöver giftiga rökgaser även begränsning av sikt, värmestrålning och höga temperaturer, detta är också kriterier för säker utrymning som framgår av Boverkets allmänna råd om analytisk dimensionering av byggnaders brandskydd (BBRAD 3) samt under gällande regelverk (BFS 2024:7) 7 kap 5§. För att utrymning ska kunna genomföras på ett säkert sätt är det med anledning av detta avgörande att dörrar i utrymningsväg är lätta att öppna och passera innan de påverkas av en brands konsekvenser så som giftiga brandgaser, tät rök eller höga temperaturer.

Räddningstjänsten har under tillsynsbesök på fått information ifrån verksamheter i Alingsås kommun att de högt monterade tryckena är för att förhindra att barn rymmer mellan avdelningar och ut i det fria.

Räddningstjänsten har övervägt detta i åtgärdsförslagen och har tagit hjälp av andra tillsynsmyndigheter för att avgöra vem som har ansvar för barnens säkerhet under skoltiden.

Enligt Arbetsmiljöverket och Skolverkets riktlinjer ska förskolor och andra verksamheter som riktar sig till små barn ha en säkerhetsmedveten miljö, vilket kan inkludera stängsel eller grindar beroende på omgivningarna och förhållandena. Exempel på när en grind kan vara aktuell:

Skydd mot trafik eller farliga områden: Om skolan ligger nära en väg eller ett område där det finns risk för att barn kan springa ut på gatan eller komma i kontakt med farliga objekt, kan det vara ett krav eller rekommendation att sätta upp en grind eller stängsel runt skolgården.

Säkerhet och barnens frihet: För att säkerställa att barnen inte kan lämna skolans område utan tillsyn är en grind en vanlig säkerhetsåtgärd, särskilt när förskolan är belägen i ett område där barn kan springa bort eller komma åt farliga platser.

I Plan och bygglagen 2010:900 (PBL) 8kap 9§ andra stycket framgår det att om tomten ska bebyggas med byggnadsverk som innehåller en eller flera bostäder eller lokaler för fritidshem, förskola, skola eller annan jämförlig verksamhet, ska det på tomten eller i närheten av den finnas tillräckligt stor friyta som är lämplig för lek och utevistelse. Om det inte finns tillräckliga utrymmen för att ordna både friyta och parkering enligt första stycket 4, ska man i första hand ordna friyta.



Vidare framgår det i dom allmänna råden till kopplade till 8 kap 9 § PBL (BFS 2015:1) att friktan bör placeras i direkt anslutning till byggnadsverk som innehåller lokaler för förskola, förskoleklass, skola årskurs ett till sex, fritidshem eller liknande verksamhet och barnen och eleverna bör självständigt kunna ta sig mellan byggnadsverket och friktan.

Sammanfattningsvis kan det konstateras att förskolan har ett hundra procentigt tillsynsansvar över barnen när de är på förskolan varpå de inte ska kunna vara utan uppsikt och ha möjlighet att rymma.

Slutsats

Räddningstjänsten har tagit i beaktning synpunkter från verksamhetsutövare och gör i ovan motivering slutsatsen att högt monterade trycken samt trycken som öppnas i en uppåtgående rörelse och uppställda trycken i utrymningsväg ej ska förekomma oavsett verksamhetsklass.

Utifrån ovanstående gör räddningstjänsten bedömningen att åtgärden är skäligen att vidta enligt 2 kap. 2 § LSO.

Räddningstjänsten har tagit i beaktning synpunkter från verksamhetsutövare och gör i ovan motivering slutsatsen att högt monterade trycken samt trycken som öppnas i en uppåtgående rörelse och uppställda trycken i utrymningsväg ej ska förekomma på ovan nämnd verksamhet (Vk5A). Personal i verksamheten ska vara behjälpliga vid utrymning, detta kan medföra att personal behöver lämna barn på utsidan av byggnaden för att hämta fler barn som är kvar i byggnaden. För att säkerhetsställa att barn som blir lämnade utanför byggnaden i väntan på personal som vänder in i byggnaden för att hämta fler barn är det viktigt att barnen vistas på en säker plats utanför byggnaden. Sida 14 av 21 Datum: 2025-12-01 Dnr: 2025-000474-008-002 Alingsås och Vårgårda Räddningstjänstförbund Postadress: 441 39 Alingsås, Besöksadress: Tokebackavägen 11 Telefon: 0322-61 60 00 raddningstjanst@avrf.se www.avrf.se Räddningstjänsten anser att med ovan nämnda motiveringar om barns säkerhet på förskolor och verksamhetens tillsynsansvar ska verksamheten säkerställa att skolgårdens yttre område är en trygg och säker plats. Detta ska förhindra att barn hamnar utan uppsikt och kan hamna i farliga situationer. Av ovan angivna skäl i motiveringen är barns rymningsförmågor inte ett skäl att äventyra utrymnings säkerheten ifrån byggnaden. Räddningstjänsten har konstaterat att barns säkerhet under vistelsetiden ligger på verksamheten som är ansvariga för att ha rutiner och andra skyddsåtgärder för att förhindra att barn rymmer och skadar sig i och utanför byggnaden. Utifrån ovanstående gör räddningstjänsten bedömningen att åtgärden är skäligen att vidta enligt 2 kap. 2 § LSO.

Motivering åtgärd 3

I BFS 2024:9 2.kap 39§ framgår det att ett driftutrymme ska vara placerat och utformat så att risken för olyckor vid användning, kontroll och underhåll av utrymmet och dess installationer begränsas. Räddningstjänsten noterar att kravet gäller vid uppförande av nya byggnader men att syftet med paragrafen är att driftutrymmen ska vara utformade för att minska risken



för olyckor. I BBR 30 (BFS 2024:5) avsnitt 3:42 framgår det även att det ska finnas tillräcklig plats för material och utrustning samt för drift- och underhållsarbete.

Precis som i de äldre reglerna nämner BFS 2024:7 inte specifikt "fläktrum" i en egen dedikerad paragraf. Istället regleras fläktrum genom de funktionskrav och allmänna råd som gäller för driftutrymmen och installationsutrymmen i allmänhet.

Funktionskrav och allmänna råd i BFS 2024:7

Regelverket är indelat i tre avdelningar, där Avdelning II behandlar uppförande av nya byggnader. Fläktrum omfattas av dessa krav:

- Skydd mot uppkomst av brand: Föreskrifterna ställer krav på att byggnaden ska utformas så att risken för brands uppkomst minimeras. I de allmänna råden framhålls att material i installationsutrymmen ska väljas och hanteras på ett sätt som begränsar brandrisken.
- Begränsad brandbelastning: Det allmänna rådet i de nya föreskrifterna, liksom i tidigare BBR, är att brandbelastningen i driftutrymmen ska hållas låg. Detta är den centrala anledningen till att man inte får förvara brännbart material som inte är direkt nödvändigt för rummets funktion.
- Brandspridning via installationer: Avsnitten i BFS 2024:7 som rör "Krav på material i vissa installationer" behandlar hur installationer kan bidra till brand- och brandgasspridning. Reglerna kräver att brandspridning via ventilationskanaler begränsas genom korrekt materialval och tätning i brandcellsgränser. Att förvara brännbart material i fläktrummet skulle motverka dessa krav.
- Utrymning och räddningstjänstens insats: Fläktrum och andra driftutrymmen ska utformas så att de inte äventyrar utrymningsvägarna eller hindrar räddningstjänstens arbete. Brännbart material kan blockera vägar eller skapa tät rök som gör utrymning svår.

Sammanfattning

Då åtgärderna inte är byggnadstekniska utan ligger på det systematiska brandskyddsarbetet görs bedömning utifrån Lagen om skydd mot olyckor (LSO) 2 kap. 2 § att verksamheten och fastighetsägare har en skyldighet att i skäligen omfattning hålla utrustning för släckning av brand och för livräddning vid brand och att i övrigt vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand. Stöd kan även tas från Statens räddningsverks allmänna råd och kommentarer om systematiskt brandskyddsarbete (SRVFS 2004:3) där det framkommer att det inte räcker med att upprätta dokument för att bedriva ett systematiskt brandskyddsarbete. Avgörande är vad som i praktiken åstadkoms för att upprätthålla och förbättra brandskyddet.

BFS 2024:7 upprätthåller samma strikta principer som tidigare BBR. Fläktrum ska betraktas som känsliga teknikutrymmen där brandrisken måste minimeras. Föreskrifterna och de allmänna råden kräver en låg brandbelastning och korrekt hantering av material för att uppfylla de övergripande funktionskraven för brandsäkerhet i byggnaden.



Utifrån ovanstående gör räddningstjänsten bedömningen att åtgärderna är skäligen att vidta enligt 2 kap. 2 § LSO.

Beslut i ärendet har fattats av Magnus Bredesen, brandinspektör

Bilaga: Tjänsteanteckning daterad 2025-10-10 med diarienummer 2025-000525-005-001.

Information

Behandling av personuppgifter

Personuppgifter som samlas in i samband med inspektioner, inventeringar eller annan ärendehantering dataregistreras i räddningstjänstens tillsyns- och ärendehanteringssystem. Mer information finns på webben www.avrf.se under GDPR.

Avgift

Räddningstjänsten tar ut en avgift för handläggning och tillsyn enligt fastställd taxa beslutad av direktionen. Debiterbar tid är all faktisk tid i ärendet. Mer information om avgifter finns på vår hemsida www.avrf.se under taxor och avgifter.

Faktura skickas separat i samband med föreläggande och/eller beslut om avslut.

Hur du överklagar

Överklagandet ska ställas till Länsstyrelsen Västra Götaland, men skickas till eller lämnas till räddningstjänsten på följande adress:

Alingsås och Vårgårda Räddningstjänstförbund
Tokebackavägen 11
441 39 Alingsås

Du kan även skicka överklagandet via e-post till raddningstjansten@avrf.se

Tid för överklagande

Överklagandet ska ha inkommit till räddningstjänsten inom tre veckor från den dag du tog del av beslutet. Om överklagandet kommit in i rätt tid överlämnas det till länsstyrelsen i Västra Götaland.

Vilken information ska finnas med i överklagandet?

Ange vilket beslut du överklaga, till exempel genom att ange diarienummer. Om du bara överklagar vissa delar av beslutet behöver det framgå vilka delar som överklagandet gäller. Beskriv hur du anser att beslutet ska ändras och varför. Ange även dina kontaktuppgifter. Överklagandet ska vara skriftligt.